

metala posamezne črke po papirju. Temu se tudi nikar ne čudimo, g. Höltzschl, kajti na tem listu ste pisali smrtno obsodbo stranke, ki je toliko škodila našemu slovenskemu narodu. Videli ste, da je kmet-domačin stri verige, v katerega ste ga hoteli vkovati. — Nekdanji slavnoodkrižani »rihtar« cirkniški, Repnigg, se je pred volitvijo bahal, da Slovenci bi že zmagali, pa da so po njegovi sodbi preneumni za zmago. Ha, ha, atek Repnik, na dan volitve ste se lahko prepričali o neumnosti »trmastih« Slovencev. Morda niste videli in slišali, kako so vrli naši možje se držali strogo volilne discipline, ter niti jednega g'asu niso raztresali. Ali so torej neumni? Pa o tem se ne bom z vami prepiral!

Mursko polje. (Klin s klinom.) Kako napenjajo ljutomerski Nemci in nemškutarji vse svoje moči, da bi v svojo »sulferejsko« šolo privabili kolikor moči mnogo zunanje dece, je dobro znano. Poslužujejo se vseh dovoljenih in nedovoljenih sredstev, da pomnožijo število učencev tako, da dobijo še celo četrti razred, čeprav imajo še za tri razrede premalo otrok, ker celo od teh je mnogo samo na papirju. Vlada pa jih z vsemi potrebnimi močmi podpira, oziroma gleda skozi prste, saj se gre za blaženo nemštvo.

V Ljutomeru imamo dovolj dobro štiri-razredno deško in ravno tako dekliško šolo. Tam se lahko vsak okoliski otrok toliko nemščine nauči, kolikor je za svoje življenje potrebuje. Da, vi Nemci, v naših šolah se bo tudi nemščina še bolj gojila kakor do sedaj, to pa ne zategadelj, da bi vzgajali vam nemškutarje, ampak samo zato, ker hočemo, da se je naša mladina samo za to nauči, da bode enkrat pobijala vas z vašim lastnim orodjem. Ne upajte drzno, da bodo v vaši šoli vzgojeni otroci sami nemškutarji. Nikdar ne! Ko odrastejo in spoznajo, kako velik greh so njihovi stariši storili s tem, da so jih za judežve groše v mladosti vam prodajali, zgražali se bodo nad tem kletem činom in tem ljutejši vaši nasprotniki postanejo ravno vam v pogubo.

Da pa vendar zabranimo nekaj tega hudodelstva, tega prodajanja nedolžnih otrok, zahteva celi okraj, da se gospoda v Ljutomeru zbere in z vsemi močmi in s pomočjo okolice snuje nemudoma nekakov podporni zaklad, s katerim se naj pomaga vsem otrokom, ki pridejo ali hočejo zahajati v Franc Jožefovo šolo, čez celo leto s knjigami in drugimi šolskimi potrebami, z obleko in hrano za poldne, posebno v zimskem in v obče — če mogoče — tudi drugem času vsaj s toplo juho. Upati je, da jih bode potem mnogo, ki pošiljajo sedaj proti svojemu boljšemu prepričanju, morda samo vsled bede svoje otroke v sulferejsko šolo, raje pošiljajo v slovensko Franc Jožefovo šolo, kjer se tudi lahko dovolj nemščine nauči in se tudi bo.

Torej, narodni voditelji, na noge in hitro učitve vse, da zabranite na ta način izdajstvo in zatiranje slovenske narodnosti v našem okraju. Tiste otroke pa, ki jih pošiljajo res zagriženi nemškutarji v nemško šolo, tiste pa jim že privoščimo, ker prej ali slej bodo spoznali, da izdajica ni nobenemu narodu v čast in korist, prišli pa jim bodo sčasoma prav drago. — Opomba: Naše šole natlačene ne dobijo lahko dovolj učiteljskih moči, a Nemcem se dovoli celo za »papirnate« učence nakrat razred za razredom. Prokl — pravica!

—a.

Sv. Duh na Stari gori. Gotovo se ne bode malo čudili, gospod urednik, da dobite tudi od Sv. Duha, ki je podružnica fare Sv. Jurija ob Ščavnici, enkrat kako poročilo. Pa ker je zdaj pri nas marsikaj novega, zato se mi je zdelo vredno, da to cenjenim bralcem »Slov. Gosp.« sporočim.

Že pred nekaj leti smo našo podružno cerkev Sv. Duha zelo okusno prenovili in jo obdarili tudi z novimi zvonovi. Zdaj pa zidamo pri naši podružnici namesto prejšnje

mного pretesne šole veliko novo šolsko poslopje za štiri-razredno šolo, ki bode delala čast vsem k Sv. Duhu v šolanim občinam.

Toda nekaj me boli, kar dve največji duhovski občini terbegovska in galuška pogrešata, to je dobre okrajne ceste. Pa kdo jo naj napravi? Morebiti okraj, zato ker bi se zvala okrajna. Žalibog, to pri nas ni v navadi, torej napraviti bi si jo morali že prej imenovani občini sami. In kje bi se naj ta nova cesta napravila? Gotovo le v zvezi s ptujsko cesto iz Drakovca kot podaljšek nove ljutomerske ceste skozi Terbegovce, Kutince, čez Borošak in Smolince zopet zvezana s cesto, ki gre iz Radgone v Ptuj in kot najbolj naravnost zveza iz Ljutomera v Maribor.

Toda, kakor je že navadno, bo marsikateri kratkovidnež rekel, kaj pa bi tega treba bilo. In vendar je treba, ako pomislimo, da skozi veliko občino Terbegovce ne vodi nobena okrajna cesta, skozi občino Galuškac le na jedni strani in skozi občino Smolince zopet nobena. Najslabše je v tem oziru za galuške vasi Kutinčiči in Renkoveci, od koder se mora na Grabšinec voziti skoraj eno uro, in v Cogetince dve uri, da se pride na okrajno cesto. Naj torej kdo presodi, ako v teh občinah ni okrajna cesta krvava potreba.

Vsaki pošten kupec se nas izogiblje zaradi groznega blata po naših cestah in to posebno v jeseni, ko je kaj prodati. Boljšega človeka pa tako cela leta ne vidimo, ako se slučajno kateri ne zaide v te dolinice.

Toraj vzdramite se terbegovski, galuški in smolinski občinski odbori in premislite, ali bi se ne dalo to upeljati. Nekaj podpore bomo vendar dobili za mostove od našega okrajnega zastopa, ki je baje kmetom tako naklonjen; prodaj navozimo par let sami, potem pa naj okraj cesto prevzame, kakor jih je že veliko in za katere moramo ravno tako plačevati, kakor bi bile za nas zgrajene. Naj bodo prepričani predstojniki teh treh občin, da bi jim bili za to delo hvaležni še pozni rodovi in da bi z novo okrajno cesto zasijala boljša bodočnost tem majhnim dolinam.

Jeden Duhovčan.

Staritrg pri Slovenjgradcu. Vsak četrt leta se komaj oglašajo nekdo v Staremtrgu, tako bode zamrmrali, ko dobite ta dopis. Čas bi že davno bil, da bi se oglašil, toda čakal sem. Mislim sem, da bo storil to kdo drugi, ki ima boljše pero, kajti moje je že zarjavelo. Precej časa je že preteklo, kar se giblje novi zvon v našem stolpu. Saj je že dne 8. avgusta zadonel njegov glas po mislinjski dolini. Ta je sedaj največji v starotrški dekaniji. On tehta 2984 meter. stotov. Ko so ga peljali iz Spod. Dravograda v Staritrg, spremile so ga štiri deklice v belih oblačilih in veliko drugega ljudstva. Še predno je dospel v starotrško faro, pozdravili so ga farani s topiči. Pri cerkvi so ga zopet s topiči pozdravili narodni mladeniči iz Vrhov. Sedaj se pa že giblje v zvoniku in poje danes smrtno pesem tukajšnjemu tovarnarju in premogokopu g. J. Farski. Mož je bil čeh in je veliko koristil za probudo našega naroda. Bil je veliko let načelnik krajn. šolsk. sveta. Danes, dne 13. t. mes. so ga izročili materi zemljici.

Dne 6. sept. so obhajali Nemci iz Slov. gradca odkritje Hugo Wolfvega spomenika. Prišlo je v ta namen nekaj godcev iz Celja. Tudi »Südmarka« je imela iste dni tukaj neko rabuko. Mesto je bilo ta dan vse v zastavah. Največ je seveda bilo frankfurtaric. Razravnokar dodelano poslopje »Sängerhalle« je visela tako velika cunja, da je, še ne popolnoma suhi omet, pokal.

Toda nekaj je vendar bodlo Nemce v oči, to je bil napis: Narodni dom in Güntherjeva gostilna. Na ta dva napisa so kazali nemčurji s palicami ali s prstom. Najrajši bi bili seveda pogoltnili to hišo, ako bi ne bila ena največjih in najlepših v Slovenjgradcu. Tudi napis okrajna hranilnica jim ni bil po volji. To dvoje poslopij je ostalo neokinčano sredi mesta, kakor bi hotelo kljubovati ce-

lemu mestu, češ, tukaj je postavljena sila, ki bode pokončalo tvoje nemčurstvo.

Spominjati se moram nekoliko še govornikov pri odkritju spomenika. Prvi je bil nemški, od slovenskih grošev že preveč obloženi zdravnik dr. Harpf, ki je proslavljal Nemce in njih pesništvo. Za njim je nastopil usnjari in župan Potočnik, ki je zagotavljal, da bode občino vselej varoval ta spominek. Nazadnje se je oglašil še en Südmarkovec ter slavil zopet nemško pesništvo, posebno pa pesem »vaht am Rajn« ki je dvignila Nemce, da so prekoračili svoje meje, nakar so zapeli okoli stoječi Nemci pesem »vaht am Rajn«. Pomagati jim je moral tudi redar, slovenje-graških fotografij tudi ni manjkalo. Mislim, da mi Slovenci ne zamerijo, ako me zapazijo kot radovedneža na sliki med Nemci. Sit nemčurskega hajljanja sem jo popihal domov in sem gnal raje svoje ljube ovčice na pašo. Pohorski ovčar.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Slovensko društvo, politično društvo za Spodnji Štajer, je imelo dne 15. t. mes. odborovo sejo, v kateri se je naročilo deželni poslanec, naj se zaradi vojaške naredbe, da morajo letošnji tretjeletniki služiti do novega leta, pritožijo v deželnem zboru ter zahtevajo, da se prekliče ta naredba, ki bo posebno mnogo škodila našemu slovenskemu ljudstvu, kateremu pomanjkuje delavskih moči, a sinovi mu morajo še čez navaden čas služiti pri vojakih. Društvo samo se je izreklo proti podaljšanju vojaške službe že na shodu v Hotinji vasi dne 30. avgusta, kjer je državni poslanec Robič ostro grajal omenjeno trdo naredbo.

Slovence v mariborski okolici prosimo, da gotovo sporočijo našemu uredništvu, ako se bodo v kratkem kje vršile občinske volitve ali ako so morda že razpisane. Naslov je: Uredništvo »Slov. Gosp.«, Maribor. Naše uredništvo bo stvar sporočilo vsakokrat »Slovenskemu društvu«, ki bo potem vse potrebno ukrenilo! Ne poznamo druge poti, da izvemo za volitve, zato je ponavljamo, da se naši prošnji ustreže. Zunanji Slovenci naj storijo svojo dolžnost, mariborski bodo storili svojo!

Osebna vest. Absolvirani učiteljski kandidat, g. Josip Pogačnik iz Ljubnega je imenovan učiteljem v Raki na Kranjskem.

Zaroka. G. dr. Leopold Poljanec, ces. kr. profesor na tukajšnji gimnaziji, se je zaročil z gospodično Marijo Trampus, učiteljico v Framu. Častitamo!

Umrli je v Vuhredu 12. t. m. tamošnji poštar Franc P. Urm v 59. letu svoje starosti. — V Slovenjgradcu je umrl tovarnar I. Farski. Rojen čeh je bil vedno prijatelj našega naroda. Naj v miru počiva!

Iz pošte. Pošta Sv. Tomaž pri Veliki Nedelji se bode odslej imenovala »Sv. Tomaž pri Ormožu«.

Mariborske porotne obravnave. V petek, dne 11. t. mes. je stal pred porotniki 17 letni delavec Anton Urajnik iz Orehove vasi. Obtožen je bil tatvine in posilstva ter je bil obsojen na pet let težke ječe. — V soboto, dne 12. t. m. je bila obravnava zoper Antona in Marijo Kovačič iz Andrenc zaradi požiga lastne hiše, da bi si pridobila precej visoko zavarovalnino. Mož je bil obsojen na deset, žena na pet mesecev težke ječe.

Dirka v Mariboru. Pri nadaljevanju v torek, dne 8. t. mes. so dobili darila: pri I. vožnji: 5. darilo Anton Petovar iz Bunčan s kobilom »Minka«. Pri III. vožnji: drugo darilo Anton Slavič iz Grab z žrebcom »Tonijem«.

Mariborske novice. Služkinja Barbara Domiter, ki je padla 5. t. m. pri snaženju oken iz prvega nadstropja je 10. t. m. v tukajšnji bolnišnici umrla. — Dne 11. t. mes.

je umrla v Mariboru gospa Antonija Dufek, žena tukajšnega medarja. — Kontrolni shodi za stalno vojno bodo 16. in 17. oktobra za mariborsko mesto. Začetek ob 9. uri dopol. Pokontrola bo 6. nov. Za domobranci se vrši kontrolni shod dne 5. okt., pokontrola pa 20. novem. — V torek, dne 15. t. mes. dopoldne okoli 11. ure je zdiral splašen konj z vozom vred, na katerem je bila neka kmetica in fant, skozi poštno ulico ter naravnost v izložbeno okno K. Wolfa v gosposki ulici. Konj se je pri tem na šipi tako močno na trebuhu urezal, da je kmalo izkrvavel.

Imenovanje. G. dr. Ferdo Kunej je imenovan okrožnim zdravnikom na Vranskem, ne pa na Kranjskem kakor je bilo vsled pomote stavčeve v zadnjem našem listu čitati.

Zopet nas psujejo! List mariborskih nemških in nemškutarskih trgovcev »Marb. Zeitung« zopet napada naš slovenski narod ter pravi, da je manjvreden narod z nerazvitim jezikom, s pritlikavsko omiko in hlapčevskimi navadami... Nekateri Slovenci pa se vedno plazijo pred Nemci, ki nas pustijo tako zasramovati. Pokažimo Nemcu, da smo na Spodnjem Štajerskem Slovenci gospodje!

Velika nesreča v Mariboru. Vsled neprestanega deževja zadnje dni je Drava visoko narastla, kakor že leta in leta ne. V gornjem delu svojega toka, posebno na Koroskem, je prestopila obrežje ter odnesla s seboj zemljo, mlino, brode in kar je bilo premakljivega ob bregu. V torek, dne 15. sept. se je bilo v Mariboru vedno bati za brv in mostove, da jih voda podere ali pa priplavljeni hlodi porušijo. Toda do večera ni bilo nič hudega. Proti večeru pride vest, da je voda podrla marnberski most, ki so ga še komaj lani dogradili. Mnogo ljudij je vrelo na obrežje, da vidi priplavati most. Na brvi so bili postavljeni trije redarji, ki bi naj z bakljami dali znamenje na dravski most, kdaj bo plaval marnberski most pod brvjo. Mislili so namreč, da bo pod brvjo brez vsake ovire priplaval most, ker je brv postavljena samo na dveh stebrih, dočim je pri dravskem mostu več, blizu stoječih stebrov. Proti osmi uri priplava most, redar Ljubša vzdigne bakljo, a v prihodnjem trenutku zagrmí, brv se podere, in Ljubša z bakljo švigne v Dravo in izgine v valovih. Marnberski most je trčil s tako silo ob brv, da je vzel dve tretjini brvi do zadnje deske. Pri Ljubši je stal redar Felner, tudi ta se je potopil. Tretji redar Deužman je še ob pravem času zbežal. Na brv pa, kjer ni bil več dovoljen prehod, se je priplazil tudi ključavničarski učenec Zeliška. Tudi ta je z brvjo padel v Dravo. Več ljudi pa se ni ponesrečilo. Govorilo se je skraja, da jih je utonilo 15, a to se, hvala Bogu, ne poistini. Izmed vseh treh se je, čudovito dovolj, rešil učenec Zeliška. Zgrabil se je za plavajoč hlood. Tudi Ljubša se je držal za ta hlood in skupaj sta plavala nekaj dalje od železniskega mosta. Pred železniškim mostom je še rekel Ljubša: »Deska naju ne bo držala.« Kmalu potem je deska ob nekaj zadela in Ljubša je vrglo raz njo in bil je izgubljen. Truplo so našli pri Ptuj. Zeliška pa je na deski plaval dol pod Sv. Petra. Vstric Rabaznega vinograda je zadel ob neko drevo na otoku, prijel se za vejo ter splezal na drevo. Sedel je na drevesu do jutraj. Ko so začeli ljudje hoditi ob bregu, klical je z vsemi silami in rešili so ga. Včeraj, dne 16. t. mes. je bil dravski most zaprt za promet. Ostanki marnberskega mostu in brvi so se zapletli ob stebre in včeraj so jih odstranjevali. Danes se zopet sme čez most.

Izpred okrajnega sodišča. Franc in Janez Srebrnik iz Grušove pri Mariboru sta se morala dne 16. t. m. zagovarjati zaradi neke dolžitve voznika Rusa. Bila sta popolnoma oproščena.

Pozor kmetovalci! Vojaško oskrbovališče v Mariboru kupi v času od 1. sept. do konca januarja 1904 samo od kmetovalcev 1600 q rži in 3200 q ovsa. Kupuje v mno-

žinah po 5 q do 100 q po mariborskih cenah. Pismene ali ustmene ponudbe se sprejemajo vsak delavnik predpoldne v pisarni vojaškega oskrbovališča v Mariboru (Eisengasse 16), kjer se tudi dajajo tozadevna pojasnila.

»Viničarski tečaji« na mariborski vinorejski šoli bi se lahko dosti bolj po pravici imenovali ponemčevalni tečaji za slovenske mladeniče. Pred kratkim mi je pravil mladenič, ki je lansko leto dovršil viničarski tečaj, da je bil med 14. učenci tega tečaja samo eden Nemec in vendar se je podučevalo vse nemški; le včasih se je tudi kaj povedalo slovenski. Torej jeden Nemec velja več kakor 13 Slovencev. Marsikaj bi se še lahko naučil, pravil mi je dotični mladenič, ko bi razumel, kar nam je učitelj razlagal. Naši deželni poslanci, tukaj imate zopet priliko povedati, kakšne gospodarske šole nam gospodje v Gradcu privoščijo; te gotovo ne zaslužijo imena gospodarske šole, ampak navadne mučilnice za nemškutarjenje slovenskim mladeničem.

Slovenski ne zna. Piše se nam: Nadučitelj slovenske ljudske šole v Št. Ilju v Sl. gor., Fortunat Sadu, ne zna več slovenski. Kako to? Bil je ud volilne komisije pri obč. volitvi v Št. Ilju in ko so slovenski volilci zahtevali, da se morajo postave prebrati tudi v slovenskem jeziku, ni hotel nobeden od komisije čitati postave v slovensčini. Ko pa naši volilci le niso odjenjali, vzdignil se je gospod Sadu ter nam je tako grozno slabo prestavljal volilno postavo, kakor da bi ne bil učitelj slovenske šole šentiljske. In tak naj nam vzagaja našo deco? Zares neverjetno je, da si upa Sadu biti nadučitelj slovenske šole, pa več slovenski ne zna. Svetujemo vam, da poberete vašo sila in kopita in si poiščete kruha v rajhu, ne pa da slovensko deco vzgojate.

Šentiljski zdravnik dr. Hans Venigerholz je kaj skrben in navdušen gospod. Dne 27. avg. se je pripeljal kot bi bil brzojavno poklican, pred volišče — nemško šolo šentiljsko. Naši možje so se povpraševali začuden: »Kdo je tako nevarno zbolel, da je doktor v eni sapi pritekel sem?« — No, gospod doktor, ali ste se bali, da bi vsled slovenske zmage nehala se pretakati po žilah germanska kri vašemu prijatelju Repniku, ali da bi zadel mrtvoud Höltschla, krč Saduja, ali pa da bi se Fišerederja celo trafilika lotila?

Školep šolskega leta in šolarska veselica na trirazredni šoli na Cvenu. Cvenska šolska soba se je dne 13. t. mes. popoldne napolnila s šolskimi otroci in s stariši otrok; pa tudi drugi so bili zraven. Ob 4. uri pozdravi g. nadučitelj T. Pušenjak navzoče, vspodbuja v govoru otroke, da bodo zdaj v počitnicah ravno tako pridni kakor v šoloobiskajoči dobi, pa da naj vrlo dobro opravljajo svoje verske dolžnosti. Naj so hvaležni starišem, sploh vsem, kateri njim pripomagajo do učenja in napredka. Nadalje je starišem na srce polagal, da naj delujejo z učiteljstvom skupno za blagor mladine. Nato stopi na vzvišan prostor Micika Krajnc in prav ganljivo izvede prolog »Nazareška cvetlica«, kar je naredilo na navzoče globok utis. Za tem so se nam predstavili učenci kot zastopniki stanov, kateri se borijo na tej zemeljski grudi za svoj vsakdanji kruh. Vsaki je opravljal svojo obrt ali delo svojega stanu. Pri nekaterih je bilo smeha, pri drugih pa občudovanja, bila je za gledalce duševna paša in za šolarje veselje. Ob koncu je bila deklamacija z živo podobo »Večna luč«. Pred občinstvo je stopila Frančika Kardinar, belo oblečena, s krono na glavi. Svojo nalogo je prav dobro izvršila. Druga deklica, Kristina Karba je bila noč, črno oblečena, ter se proslavljala, da je ona kraljica sveta. A dan ji pokaže na podobo Kristusa: Ti si luč sveta, vstajenje in življenje! Zatem so se zapele tri pesmi, slednja cesarska. Ljudje so se razšli, otroci pa pogostili. Bodi izrečena zahvala učiteljstvu sploh in vsem, kateri so kaj pripomogli, osobito pa g. Pušenjaku in g. Mursi.

V slovensko zgodovino. Oni narodna izdajica, ki je dne 11. septem. 1903 dal slovenske Špartance v roke nemčurjev, brački-jancev in stajercijancev pri volilni bitki v gornjeradgonski okrajni zastop ter se izrazil, da je že sit Slovencev, je doma na Ženiku pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Njegovo ime je **Jože Muhič**. Slovenski stariši, pripovedujte svojim otrokom ta žalosten dogodek v vedno svarilo!

Volilci, ki so volili Wratschka. Narod slovenski! Tu ti podajam one može, one, ki so vsi krvi slovenske, kojih stariši so jih učili najprej slovenski. Ti pa rajši hodijo po potu ljutih nasprotnikov našega milega naroda. Podam ti imena, sodi je sam, sam je kaznuj. Pečat, oni žgoči pečat posilnemštva ima vsak utisnjen. Evo jih: Peter Kajdič, mesar, Jak. Križanič, posestnik; oba v Rihtaroveh; Jak. Klobasa, trgovec z jabolk, Okoslavci; Mat. Špende, sedaj nadučitelj, Ejlec, posestnik, oba iz Ščavnice; Jak. Mikl, še nemški ne ve, posestnik, Sv. Jurij ob Ščavnici; Jože Muhič, posestnik, Ženik; Puhar, gostilničar, Markovič, posestnik, oba v Zbigovcih; Ant. Gril, gostilničar, Joh. Kocbek, gostilničar, oba iz Šratovec; Janez Vučina, posestnik na Ženiku; Val. Matjasič, Galušak; Alojzij Koler, gostilničar, Hrastje; Bračko, Orehovci; Žalar, podpiše se Seiler, Orehovci, desna roka Bračka; Fr. Paulič, gostilničar, Črešnjevci; Fr. Krempel, gostilničar (svak Bračka), Črešnjevci; Thomažitz, posest, Negova; Budna, nadučitelj v pok., Negova; Joh. Kürbus, gostiln. v Gornji Radgoni; Joh. Horvat, gostiln. v G. Radg. Črnjavič, posest, Hrastje; A. Fekonja, gostiln. Polica. Winkler, meščan v Radgoni, voli za Polico in hodi čez Muro na slovenska tla ukazovat. Slovenci! Ali se vi to trpite?

Ogenj. V torek, dne 8. t. m. popoldne je začelo goreti pri gospodarskem poslopu Janeza Heler v Dogošah pri Mariboru. Vsled pomanjkanja vode ni bilo mogoče omejiti ognja, ki se je kmalo razširil na sosednja poslopja Franca Krajnc in Pavla Heler, ki so popolnoma pogorela. — V Janškem vrhu pri Ptuj je zgorela dne 2. t. m. hiša in gospodarsko poslopje posestnice Ane Belec.

Vojaški novinci občine Škale so se javili okraj. glavarstvu, da želijo vstopiti s 1. okt. v aktivno vojaško službo.

Samomor. V Gor. Ivanjcih je izpila v kavi karbolovo kislino 49 letna Frančiška Lubec iz Trsta, ki je bila pri posestniku Dominiku Breznik na letovišču. Umrla je še isti dan, dne 5. t. m. na zastrupljenju. Vzrok samomora ni znan.

Pasji kontumac je zapovedan v občini Marnberg, ker je pes trgovca Lukasa stekel. Vsi psi so se morali izročiti konjederu. Pes je vgrizel tudi nekatere otroke.

17letni morilec. Franc Jelčič v Čatežu ob Savi je napadel dne 8. t. m. 14letna fanta Roberta in Julija Namars. Najprej je pahnil jednega v roko, ne da bi ga ranil. Ko ga je hotel njegov brat Julij braniti, zabodel mu je Jelčič nož v prsa, da je kmalu nato umrl. Morilec je komaj 17 let star in znan kot surov deček.

Roparski napad. V soboto, dne 5. sept. po noči ob 11. uri so z noži napadli italijanski zidarji v Slovenjgradcu V. Picco, G. Picco in Gr. Sandrini svojega tovariša Elio Bovac, ga smrtno-nevarno ranili ter oropali 30 K. Dva napadaleca so že prišli, tretji pa je ušel.

Mursko polje. Pri nas se slišijo mnoge pritožbe zaradi naše železnice. Skoro vse pošiljatve bi morale biti z nemškim naslovom, ker jih drugače ondotni uradniki nočejo sprejemati in se izgovarjajo, da teh krajev ne poznajo. Zakaj pa so potem šematizmi? Samo naj jih zahtevajo od ravnateljstva in povedo, da tukaj stanuje slovensko ljudstvo. Tudi se hudo pritožujejo vsi, ki imajo s to železnico kaj opraviti, da se posoda ali zaboji vržejo ven iz kolodvora in tam čakajo, da

pride lastnik; vkljub temu pa še mora plačati lego, kakor da bi bila posoda pod streho. Seveda za uboge slovenske pare je vse dobro!

V Ljutomeru je dne 8. t. m. obhajala Franc Jožefova šola svojo šolsko veselico v prostorih gosp. Kukovca. Vspored je bil kaj raznoličen in vse točke so bile dobro rešene. Zlasti so ugajali »Mladi vojaki«, uniformiran deški zbor s spremljevanjem tamburašev. Občudovali smo učence višjih razredov, ki so peli točno, kakor najbolj izvežban pevski zbor. Gospod ravnatelj, Jan. Ev. Robič je pozdravil stariše in dobrotnike šole in zavračal zaničevanje, ki se zadnji čas po krivici godi temu zavodu, najbolj gotovo iz nevošljivosti. A še bolj kakor prepričevalne besede gospoda ravnatelja, še bolj je pokazala veselica, da se otroci v tej šoli vzgojujejo resnično v versko-narodnem duhu. O ko bi se vsem slovenskim starišem odprle oči, da je ta šola za slovenske otroke!

Ljutomer. V nedeljo, dne 6. t. m. je priredila učiteljica ročnih del, gospodična Angela Karba, v telovadnici Franc Jožefove šole razstavo ročnih del učenk iz 2. 3. in 4. razreda dekliške šole. Ta razstava je zopet jasno pokazala, kako plodonosno deluje Franc Jožefova šola tudi na tem tako važnem polju. Po natančnejšem pregledu izloženih del smo spoznali, da se učiteljica ne ravna le strogo po metodično-didaktičnih načelih in da pozna dotične postavne odredbe, temveč da posebno ovažuje praktično stran tega pouka. Občudovati nam je bilo ne samo množico in mnogovrstnost razstavljenih del, ampak tudi še posebno spretnost učenk v šivanju in krpanju. Pouk v šivanju in krpanju, to je prava priprava za življenje; ravno v tem se kaže velika korist tega učnega predmeta. Take razstave bi se morale vršiti vsako leto, da bi se stariši in ljudstvo v obče prepričali o koristi in važnosti ročnih del za dekleta in njih poznejši poklic. — Franc Jožefova šola obhaja letos desetletnico svojega obstanka. Krasni šolski dom, bodi še leta in leta ponos ljutomerskih Slovencev!

Za rogački okraj so se povišale okrajne doklade.

Pozor! V slovenjebistriškem okraju prodaja neki človek prepovedane knjige med kmetiskim ljudstvom. Opozarjamo vsakogar, naj se ne da prevarati!

Nesreče. Iz Celja se nam poroča: Dne 6. t. m. je padel delavec v tukajšni cinkarni Janez Kokel v samokolnico, napolnjeno z žarečim pepelom ter se močno opek. — Dne 9. septembra sta se igrala dva fanta 14 letni Ogorevc in 12 letni Leopold Jezernik iz Slov. Bistrice z neko patrono, katero sta našla po manevrih. Patrona se je razpočila in odtrgala Jezerniku nos ter ga poškodovala pri desnem očesu. Prepeljali so ga v mariborsko bolnišnico. — V sredo, dne 9. sept. se je pripetila blizu slovenske šole pri Ptuj velika nesreča. Hlapec St. Zvenšak je peljal na vozu tri sode vina. Nakrat se mu splašijo konji in zdirajo po cesti potegnivši hlapca seboj; voz se prevrže in pade na hlapca. Težko ranjenega so potegnili izpod voza, ko so konje ustavili. Desna roka je na dveh mestih zlomljena. Prepeljali so ga v bolnišnico v Ptuj. — V Gradcu se je zgrudil na ulici dninar Janez Kreutz iz Radvanja pri Mariboru. Prepeljali so ga v mestno bolnico. — Iz Save so potegnili pri Dolu truplo neke ženske.

Celjske novice. Posojilnica v Celju je znižala obrestno mero od 6 na 5½ %. — Celjski Sokol priredi 20. t. m. izlet v Žalec. — Za vadničnega učitelja je imenovan neki Jožef Prunner iz Dunaja, ki ne zna nič slovenski. In tak človek bo slovenske dečke podučeval? — Pravila prostovoljnega gasilnega društva za celjsko okolico je graško namestništvo potrdilo. Zdaj pa le v obilnem številu pristopajte k društvu, slovenski možje in mladeniči! — Pred tukajšnjimi porotniki je bila zaradi detomora dne 15. t. m. obsojena Marija Flis, dekla v Loki pri Laškem,

na tri leta težke ječe. — Zaradi tatvine je bil obsojen mizarski pomočnik Rudolf Schambach na šest let težke ječe. —

Most pri Brežicah padel v Savo. Odkar so dobili Nemci okrajni zastop v roke, ni več čuti besedice o mostu čez Savo, dasi so z nemško resnobo obetali, v najkrajši dobi most zgraditi, ako dobe okr. zastop v oblast. Toda pustolovni brežki nemškutarji love novce za »Deutsches Heim« po vsem svetu, most pa, ki je za okraj velikega pomena — pustili so v Savo pasti. Heil!

Cerkvene stvari.

Imenovanje. Č. g. Martin Jurkovič, kn. šk. svetovalec in župnik v Ljutomeru je imenovan dekanom ljutomerskim.

Duhovniške vesti. Prestavljeni so č. gg. kapelani: Janez Bosina iz Št. Jurija ob Ščavnici v Laško, Anton Stergar iz Laškega v Magdaleno, Janez Ilc iz Podsrede v Šmarje. — Na novo nastavljen je č. gosp. novomašnik Al. Gričnik v Podsredo. — V začasni pokoj je stopil č. g. Fr. Špindler, kapelan pri Sv. Magdaleni v Mariboru.

Zlata maša v Kamnici. Dne 6. sept. t. l. smo imeli v Kamnici izvanredno lepo, pomenljivo slovesnost, kakoršne Kamnica še ni videla. Veleč. g. Jožef Fras, župnik v pokoju, so obhajali pri nas svojo zlato mašo. Gledljivo je bilo gledati osivelega starčka iti v slovesni procesiji z vencem na glavi in s pastirsko palico v roki iz župnišča v cerkev sv. Martina. Marsikatero oko je bilo solzno; tudi sivi starček slavljenec so kakor otrok jokali. Spremljali so na tem pomenljivem potu ljubeznivega slavljenca vleč. g. profesor I. Vreže iz Maribora, domači č. gg. sobrat, lepo število belo oblečenih devic in nebroj ljudstva. V cerkvi so nam slavnostni pridigar g. prof. Vreže v prelepih in do srca segajočih besedah orisali življenje in delovanje starčkazlatomašnika in nam razložili pomen in namen redke slovesnosti. Častitl. starčku-zlatomašniku želimo še prav mnoga leta!

Umeščen je bil na ljutomersko župnijo kn. šk. duhovni svetovalec čast. gospod Dav. Jurkovič dne 13. t. m. Že na predvečer so ga vrli ljutomerski župljani počastili z velikansko bakljado in podoknico. Drugi dan ga je umestil mariborski stolni župnik č. g. Jak. Bohinc, ki je imel tudi svečanosti primeren nagovor. Sv. opravila so se udeležili načelniki vseh oblasti ljutomerskih ter zelo velika množica vernega ljudstva.

Premembe v štajerski kapucinski provinciji. P. Elvard Bervar, provincijal. Definitorji: P. Donat Zupančič, gvardijan v Škofiji Loki; P. Kajetan Dvoršek, gvardijan v Gorici; P. Albert Mösselberger, gvardijan in magister novincev v Schwanbergu; P. Gottfried Burtcher, gvardijan v Murau. — Lipnica: P. Janez Ev. Ažbe v Celje, P. Leon Črček, gvardijan in prokurater, P. Godofrid Voitek kot vikarij v Knittelfeld, P. Maurus Rozman, kot katehet v Gradec. — Gorica: P. Celestin Sajk v Sv. Križ, P. Anzel in Lipnico, P. Ferdinand Stadler v Škofjeloško. — Celje: P. Ubald Bergant kot gvardijan v Sv. Križ. — Volsperk: P. Sigmund Wagner, kot vikarij v Celovec, P. Kelst Vavpotič, gvardijan ondu, P. Gebhard Tscholl za kateheta v Lipnico. — Sv. Križ: P. Egen Merše v Volsperk za vikarja, P. Godofrid Novak v Irdning, P. Vilibald Rupar za kateheta v Gorico. — Krško: P. Janez Damascen Lorenčič v Mettersdorf. — Murau: P. Angel Sattler v Hartberg za vikarja in kateheta. — Celovec: P. Anaklet Waltl za gvardijana v Irdning, P. Placid Paar v Murau. — Hartberg: P. Zeno Lezno za vikarja v Irdning, P. Oton Kocjan za kurata v bolnišnici in bibliotekarja v Krško. — Knittelfeld: P. Osvald Seme v Volsperk, P. Bruno Karner za kateheta v Hartberg. — Schwanberg: P. Atanazij Eisler za kurata v bolnišnici v Knittelfeld, P. Angelik Esenko v Volsperk. — Irdning: P. Kajetan Dvoršek za gvardijana v Gorico, P. Ciril Gorican v Sv. Križ. — Mettersdorf: P. Epifan

Bachmaier v Schwanberg, P. Maksimilijan ostane superior ondu.

Spremembe v frančiškanskem redu. V Ljubljano pride O. Regalat Čebulj iz Nazareta, O. Blazij Farčnik iz Kamnika; iz Ljubljane gredo: O. Pij Žankar v Maribor, O. Albert Pirc za kaplana svetotrojskega v Slov. gor., O. Norbert Sušnik in O. Makso Brelih na Brezje; v Novo mesto pride O. Atanazij Avser z Brezij; v Kamnik pride O. Kerubin Tušek iz Rima za suplenta domačega bogoslovja, O. Klement Grampovčan iz Maribora; iz Kamnika gre O. Frančišek Ambrož na Sv. Goro; iz Brezja gre O. Avrelij Knafelj za gvardijana na Sv. Goro; na Brezje pa pride poleg dveh imenovanih očetov še Alkantara Čertanec iz Maribora; O. Krizostom Wester gre iz Maribora v Pazin; s Sv. Gore gre O. Kasijan Zemljak v Maribor; iz Gorice gre O. Fric Saller v Maribor; v Nazaret gre O. Elekt Hamler, O. Anselm Murn z Brezij; v Mariboru postane gvardijan O. Kalist Heric in O. Filip B. Perc postane vikarij; k Sv. Trojici pride še O. Kajetan Kogelj s Sv. Gore.

V rimsko-katoliško cerkev je od protestantizma prestopil zdravnik na Planini, g. dr. Ernst Schorr in bil dne 15. sept. t. l. v župnijski cerkvi šentvidski javno vsprejet, pogojno krščen in med daritvijo sv. maše prvokrat obhajan. Že dolgo je o tem koraku premišljeval, znanstvene razprave proučeval, bližnjo pripravo pa so mu preskrbeli in vodili veleuč. g. duh. svetovalec Ant. Ribar, emerit. profesor bogoslovja, sedaj župnik šentvidski.

Marija Snežna na Velki. Dne 2. sept. so milostl. gosp. J. Majcen, kanonik v Mariboru na tukajšnjem svojem posestvu slovesno blagoslovili prenovljeni križ s kipom Marije. Blagoslovljenja se je vdeležilo precej ljudi, čeravno je bilo na delavnik.

Društvena poročila.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali gg. dr. Iv. Glaser 10 K, A. P. Korosec 10 K, dr. R. Pipuš 20, dr. Fr. Rosina 10 K.

Čebelarsko zborovanje se vrši v nedeljo, dne 20. t. m. ob 3. popol. pod Kalobjem. Prednašal bo učitelj čebeloreje g. Kurbus ter bo združil in vzimil dvoje ljudstev v navadnih panjih in bo dobival med. Kdor se zanima, naj pride. Od kolodvora v Št. Juriju do Sv. Jakoba se gre peš en pol ure po ravnej cesti.

Bralno društvu pri Sv. Marjeti na Drav. polju je podaril bogoslovec č. g. Fr. Šegula v Moškanjcih precejšnje število knjig. Za ta blagodušen dar se imenovanemu gospodu prisrčno zahvaljujemo. — J. Žunkovič, predsednik.

Osnovni odbor »prost. požarne brambe pri Sv. Martinu na Paki« nanašanja, da se bo v nedeljo, dne 20. t. mes. vršilo zborovanje v občinski pisarni s sledečim vspešnim: 1. sprejem izvršujočih in podpornih udov, 2. volitev načelnika oziroma poveljnika, 3. razni predlogi in slučajnosti.

Novo bralno društvo v Veržaju. Dne 30. avg. se je zbralo v Veržaju na klic gosp. nadučitelja Vauda in ekonoma Seršena mnogo posestnikov in drugih mož iz trga in okolice v posvetovanje glede snovanja »kmetijskega društva za Veržaj in okolico«. Pri tem shodu je g. nadučitelj Vabič iz Runča posredoval z jednatim poukom o potrebi in koristi takega društva. Še isti dan se je oglasilo 24 udov z lastnoročnim podpisom v pristop društvu. Ti so potem na predlog gosp. Stanetiča iz Banovca enoglasno izvolili g. nadučitelja Vauda začasnim predsednikom in g. Fr. Seršena ml. začasnim zapisnikarjem. Pravila so že predložena in upajmo smelo, da bode pri prvem občnem zboru, ki se bo vršil takoj po vrnitvi potrjenih pravil, oglasilo se kakih 60 do 80 udov, da bode potem tako okrepčano društvo lahko krepko in vspešno slo na svoje prevažno delo. Misel in čin je izvršten, obžalovati je le mnogo zasleplencev, ki nam obetajo za vedno kazati hrbet. Žal

jim bode že za kratek čas, a potem bo prepozno, ker jih potem ne bomo več sprejeli.

Bralno društvo v Galiciji. Dne 6. sept. t. l. se je osnovni shod kmet. in braln. društva s prvo veselico vrlo obnesel. Kot govornika sta nastopila gg. A. Petriček in I. Kač iz Žalca. Šaljivi nastop je napravil dosti smeha. Igrala se je tudi igra »Vaski skopuh«. Diletanti so nastopili vsi še le prvič. Či se pomisli kratek čas, v katerem so se izurili, v dobrem tednu in to kmečki fantje, mora se reči, da so dobro rešili svojo nalogo. Veselico in zborovanje je obiskalo nebroj domačinov. Pa tudi sosedne fare so bile dobro zastopane. Prišli so tudi vili dobrnski č. g. kaplan z dobrnskimi fanti. Posebno pa še ne smemo pozabiti pevskega zbora iz Šmartna v Rož. dolini, ki nas je razveseljeval s svojim izbornim petjem. Tako se je izvršila prva veselica častno brez vsake nerednosti. S tem ste pokazali, dragi Galičani, da tudi pri vas biva omikano ljudstvo, ki si želi pomagati do boljše bodočnosti.

Iz drugih krajev.

Sestre papeža Pija X. V torek, dne 8. t. m. so se odpeljale sestre novoizvoljenega papeža iz Benedk v Rim, kamor jih je pozval papež. Ko so prišle na kolodvor v Benedkah, so zahtevale vožnje listke za III. razred, toda prefektura je naročila za nje poseben salonski voz, v katerem so se odpeljale v Rim.

Telesni razvoj in posebna nadarjenost učencev. Znani znanec telovadbe dr. F. Schmidt v Bonnu opozarja v časniku »Körper und Geist« na čudno zvezo med večjo višino in težo telesa in uspehom učencev v šolah. Že preje so opozorili na to Gracianov in Sack na Ruskem in Porter v St. Louisu. Schmidt sam je preizpital zdravstvene pole 2153 deklet in 2089 dečkov, iz česar je sledilo, da so bili otroci, ki so v isti starosti prej prestopili v višji razred večji in težji nego oni, ki so v napredovanju zastajali, iz česar moremo zopet zaključiti, da so otroci z večjo višino in težo bolj nadarjeni. Tako n. pr. je merilo 49 desetletnih učencev, ki so bili še v drugem (po našem šestem razredu), povprečno 135.1 cm, težki pa so bili 29.8 kg, čim je 129 dečkov iste starosti v tretjem razredu (v petem) merilo povprečno 134 cm, tehtali pa so 28.8 kg.

»Vychova tělesná.«

Dva meseca v zaboju skrit. Zasebni uradnik Aleks. Jagdic, ki je bil nastavljen v Nagy-Becskerek, je izvršil v več mesecih razne goljufije ter je ponarejal razne dokumente. Policija je poizvedovala vseokrog in je celo obvestila pristanišča vnanjih držav, da bi mu prišla na sled. A vse zaman. Pa dobi za dva meseca neko anonimno pismo, v katerem je stalo, da Jagdic najbrže še Becskereka zapustil ni. In policija je prišla na idejo, da preišče vse na njegovem stanovanju. In res ga je dobi a ondi skritega v nekem zaboju. Osvobodila ga je nerodnega stanovanja in pripeljala v malo boljše stanovanje — v ječo.

Ukanjeni Ribničan. Šel je Čič po svetu z octom in z brusmi. Videl je Ribničana na drevesu, kako sedi na veji in jo žaga na oni strani, prav blizu debla, sam pa sedi na drugi strani na kraju veje — in žaga naprej! Videl je to Čič in rekel Ribničanu: »Čuješ, ako boš žagal tako naprej, boš padel doli!« — »Ne bom ne!« je odgovoril Ribničan, a Čič je šel naprej po svoji poti. Kmalu je odžagal Ribničan vejo, na kateri je sedel in je padel skupaj z njo na tla. Drugače tudi ni moglo biti. Padel je torej, ali ker ni bilo visoko, je ostal živ in zdrav, pa je tekkel brzo za Čičem in ga ves začuden vprašal: »Kdo si ti, ki si že naprej uganil, da bom padel?« Čič je videl, da ima opraviti z bedakom, pa mu je rekel: »Jaz sem Bog. Jaz vem vse.« Ribničan je precej pokleknil pred Čičem in ga prosil: »O dobri Bog, povedi

mi, kaj se bo z menoj zgodilo?« A Čič mu je odgovoril: »Ti pojdeš zdaj prek treh ograd. Ko prideš na vrzelo tretje ograde, padeš na tla in umreš pri tej priči!« Ribničan je šel in ko je šel preko druge ograde, mu je že prihajalo težko. Ko je pa prišel na vrzelo tretje ograde, je padel precej na trebuh in je tako obležal. V žepu je imel kruh za južino. In ko je padel na tla, padel mu je tudi kruh iz žepa. Prišel je po poti pes, pograbil Ribničanov kruh in ga začel grizti. Ribničan je iz tal žalostno gledal, kako mu žere pes južino, in je jezno mrmral: »O, da sem jaz še živ, ne bi ti žrl mojega kruha!«

Prozoren človek. Pokopali so pred dnevi v Teplitz Count Orloffa, za kojega se je za njegovega življenja kaj živo zanimalo vseučilišče v Lipskem in Berlinu. Bil je to ves pohabljen človek, kojega koža in kosti so imele to posebno lastnost, da so bile prozorne. Če si na primer djal uro pred nogo, si zamogel skozi nogo videti, koliko je ura. Umrl je Orloff radi želodčnega raka. Ker pa je bil ves pohabljen, so morali radi njega narediti posebno krsto, da kar sedi v nji. Prišel je v Teplitz profesor lipskega vseučilišča, da bi Orloff odkupil za vseučilišče. A brez uspeha, ker je zahteval impresarijo preveliko odškodnino, kakor tudi, ker je bilo prevažanje v Lipsko zvezano s prevelikimi težkočami.

Gospodarske drobtinice.

Ljutomer. Tukajšna kmetijska podružnica bode zborovala v nedeljo, dne 21. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilni g. Ivana Kukovca pri parnem mlinu s sledečim vsporedom: Nagovor podpredsednika; razdelitev daril, določenih pridnim poslom t. j. hlapcem in deklam; govor o krmnih rastlinah; volitev novega odbora in razni predlogi. Zborovanje je vsakemu pristopno; želi se, da bi se posebno taistega vdeležili naši okoličanski kmetovalci, kajti je ležeče na napredku kmetijstva; obenem se taisti uljudno vabijo, da naj pristopijo kot udje k naši podružnici, kajti nikakor ne kaže, da bi se naša kmetijska podružnica, katera šteje sedaj malo udov, razpustila. Pristopite torej kmetovalci k njej prav številno. Naša podružnica vzdržuje zvezo med kmetijsko deželno družbo in kmetovalci in udje uživajo marsikatero ugodnost, katerih brez podružnice ne bi bilo mogoče doseči. To zborovanje je tudi zategadelj jako važno, ker se mora izvoliti novi predsednik namesto preč. g. Iz. Skuhala, bivšega dekana, kateri je bil predsednik te podružnice malodane vsa leta svojega duhov. pastirjevanja tukaj v Ljutomeru. J. K.

Nekatere sedaj najnavadnejše bolezni in napake vina.

Piše Ivan Bele, potovalni učitelj.

(Dalje.)

Da vino poruži, to povzroči neki ferment imenoma »oksidaza« takoimenovana ker povzroča okisavanje ali kakor kemiki rečejo, oksidiranje (to je spajanje s kislimcem zraka). Ta ferment zamore torej še le pri prisotnosti obile množine kislica, ki je v zraku, vino kaziti. Če je vino v sodu še popolnoma čisto, pa se od njega pošlje vzorec kupcu, ki namerava vino kupiti, se vsled takega vzorca večkrat kupčija razbije. Oni zrak, ki je za časa nalivanja vina v steklenico vmes prišel, že zadostuje, da vino med potom ruži. Tako prihajajo v zadnjih letih mnogi vzorci na njih mesto, ki pa kupce le strašijo. Kdor hoče poskusiti, da li ima njega vino nagon ružiti, ta naj le nalije nekaj vina v čašo ali v ste-

klenico, opazil bode, kako začne od površja doli, torej od tam, kjer zrak vpliva, ružaviti. S takim vinom je treba potem primerno ravnati.

Lastnosti ružavega vina so res slabe in neprijetne. Če vina rada poružavijo, je to velika ovira za kupčijo zlasti tam, kjer je nava mlada vina prodajati. Nevešč kupec se boji takega vina, ki rado ružavi, vešč pa tudi porabi včasih priliko, da s tem ceno potisne. Ker pa je tem neprilikom kaj lahko v okom priti, se jih ni treba bati, kletar naj bo vsaj toliko veščak, da ve kaj storiti.

Sredstva, ki odkisavajo tako n. pr. žestinski ali alkoholični vrvež spravijo ružavo barvo iz vina. Zato kaže vinu, ki je že poružavilo, nekaj malega sladkorja in pa drož dati, da zopet začne vreti. Najbolje pa je taka vina, katerih poskušnja kaže, da rada poružavijo pri vsakem pretakanju v žveplani sod naliti. Žveplena sokislina, ki nastane pri sežiganju žvepla, je namreč kletarju najpriprosteje in najpristopnejše sredstvo. O tej priliki je pa treba zopet opozoriti, da naj pustijo kletarji one z raznim cvetjem posipane žveplene ploščice. To so le prodajalcem v korist, v vino mu pa spravijo neprikladen duh. Le žveplo samo za se je merodajno, rože ne pomagajo nič. Tudi žveplo na platnu ni dobro za žveplanje takih sodov, v katere se vino naliva, kajti kadar cunja gori, dela tudi duh, kakoršen ne spada v vino. Najbolje je žveplo na papirju, katerega si sleherni tudi kaj lahko doma pripravi. Za 1 hl prostora v sodu zadostuje po 2 gr žvepla. Kdor bode primerno žveplal, ta ružavega vina niti poznal ne bode.

Če pa je mošt iz gnjilega grozdja, tedaj ga pa najbolj kaže, takoj ko pride od stiskalnice, v žveplane sode naliti.

Če je vino že ružavo, ne bode vsled žveplanja svetlo postalo, kajti one snovi, ki so postale v vinu nerazstopne, ki ga motijo, žveplo ne odpravi. Pač pa pomaga žveplo, da vino, ki je še čisto, ne bode ružavilo ali če je že nekoliko ružavo, da še bolj ne poruži. Žveplo vpliva namreč na oksidazo, ki je vzrok poružavljanju.

Onim, ki imajo pred žveplom v vinu velik in res tudi opravičen strah, naj bode pa rečeno, da glavobol, ki je vzrok temu strahu, pride res od žvepla pa od njega nespametne uporabe. Koliko zdravil ima človek, ki so hud strup, ki ako niso prav uporabljena, lahko njega življenje vničijo, a prav porabljen mu pa znajo življenje rešiti.

Kdor ima vino na pipi ter ga brezmerno žvepla, dela pač nespametno. Če se pa pri pretakanju na 1 hl prostora po 2 gr žvepla zažge in tako vino, prej ko se vživa, itak še dalje časa leži ali se celo prej še enkrat pretoči, potem ni o škodljivi žvepleni sokislini skoro ne duha. V par tednih se ta že zna zgubiti.

(Dalje prihodnjik.)

Listaica uredništva. Gospica Julčika Šijanec v Gradcu: Hvala lepa! bomo priobčili. — G. I. T. v Zavrču: Hvala, a take reči lahko prinašamo le v in-seratnem delu.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 8. avgusta do 6. septembra poslane podružnice: moška v St. Juriju ob juž. žel. 150 K kot čisti dobiček veselice, podružnica v Ljutomeru 30.84 K, moška v Ormožu 150 K kot čisti dobiček veselice, g. kapelan Fr. S. Gomilšek pri Sv. Benediktu v Slov. gor. pri domači veselici nabranih 10.70 K, g. župnik v Vitanju Alojzij Arzenšek 1 K, gosp. Janko Korpar 5 K kot prebitek veselice velikonedeljskih dijakov, minorit v Ptuj o. Lenart Vavpotič 5.22 K.

Loterijske številke

Gradec 12. septembra: 14, 40, 15, 50, 9.

Dunaj 12. septembra: 19, 23, 26, 35, 51.

Društvena naznanila.

Dne 20. sept. »Polit. in gospod. društva v Št. Pavlu pri Preboldu« poučni shod. Predava potov. učit. g. Bele. Prosta zabava in srečolov.
»Kmet. društva Lešnica in okolica« pri Ormožu velika tombola na Runeču v prid društveni denarnici. Sviranje hajdinskih tamburašev.
»Katol. izobr. društva v Studencih pri Mariboru« izlet k Sv. Petru pri Mar.
Dne 27. sept. Društva »Kmetovalci« v Gotovljah velika veselica s petjem, tamburanjem in gledal. igro.